

بیماری هنوخ

بیماری هنوخ، یک التهاب عروق کوچک است که سبب آسیب عروق زیر پوستی می‌شود و با خونریزی‌های زیر پوستی و التهاب مفاصل، بیشتر در ناحیه پاها مشخص می‌گردد. همچنین التهاب عروق خونی کلیه‌ها و روده نیز سبب درد شکم و ادرار خونی می‌شود. این علائم معمولاً ۴-۶ هفته طول می‌کشد.

علت بیماری:

علت اصلی بیماری هنوخ شناخته شده نیست. اما پزشکان فکر می‌کنند گاهی سیستم ایمنی آن‌طور که باید نمی‌تواند با عفونت مبارزه کند. این بیماری ممکن است بعد از ابتلاء کودک به عفونت و یا گزش حشرات، یا استفاده از بعضی داروها و واکسن‌ها شروع شود که باعث می‌شوند سیستم ایمنی کودک دچار اختلال شود و التهاب ایجاد کند.

علائم بیماری:

علامت مشخصه این بیماری، ضایعات پوستی صورتی‌رنگ که بزرگ شده و پتشی و پورپورا (خونریزهای ریز در زیر

(۱)

پوست) را تشکیل می‌دهد که قابل لمس می‌باشد. این ضایعات معمولاً روی باسن و بازو و ساق‌ها و نیز قسمت‌های پایین شکم ایجاد می‌شود.

ضایعات مفصلی: التهاب مفصل بخصوص مفصل زانو و مچ دیده می‌شود.

درگیری گوارشی: این بیماری در ۶۰-۷۰ درصد بیماران موجب التهاب عروق دستگاه گوارش می‌شود که با علامت درد شکم بعد از غذا خوردن و یا دفع خون در مدفوع نشان داده می‌شود.

درمان بیماری:

درمان دارویی توسط فوق تخصص روماتولوژی انجام می‌گیرد و خوشبختانه اکثر بیماران، بدون درمان در عرض چند هفته خوب می‌شوند و هیچ عارضه‌ای به دنبال ندارند. پزشک ممکن است داروهای کورتن مثل پردنیزولون را برای کاهش درد و ورم مفاصل کودک و درد شکم تجویز کند. در مصرف این داروها نکات زیر را رعایت کنید:

(۲)

✓ همیشه به خاطر داشته باشید حتی زمانی که علائم کودکان بهبود یافت، هرگز بدون اجازه پزشک دارو را قطع نکنید. زیرا سبب عود بیماری کودکان و یا بروز علائم ناشی از قطع ناگهانی دارو می‌شود. این دارو باید به تدریج و حتماً با نظر پزشک قطع شود.

✓ دارو را مطابق با دستور به کار برده و در صورت فراموش نمودن یک نوبت، از مصرف آن نوبت صرف‌نظر نمایید و نوبت بعدی دارو را دو برابر نکنید.

✓ این داروها باید با غذا داده شود. هرگز آنها را با معده خالی به کودک ندهید، چون سبب آسیب بیشتر در دستگاه گوارش می‌شود.

(۳)

دانشگاه علوم پزشکی تهران
قطب جامع علمی طب کودکان
بیمارستان مرکز طبی کودکان
(واحد آموزش سلامت)

بیماری هنوخ در کودکان

بیمارستان آموزشی درمانی پژوهشی مرکز طبی کودکان:
آدرس: تهران، انتهای بلوار کشاورز، خیلان دکتر محمد قریب، جنب
بیمارستان امام خمینی (ره)، پلاک ۶۲ مرکز طبی کودکان
وبسایت بیمارستان: (آموزش به بیمار)
<http://chmc.tums.ac.ir>

✱ در صورت بروز تهوع و استفراغ بلافاصله پس از مصرف دارو به پزشک اطلاع دهید.

وقتی کودکان از داروهای ضدالتهاب مانند ایبوپروفن استفاده می‌کند به نکات زیر توجه کنید:

- ✦ با مصرف این دارو ممکن است کودک دچار تهوع، استفراغ و درد معده شود. بنابراین، اگر کودکان دچار درد شد یا مدفوع او سیاه‌رنگ و یا استفراغ خونی داشت، قبل از اینکه وعده بعدی دارو را بدهید حتماً با پزشک تماس بگیرید.
- ✦ این داروها را وسط غذا به کودک بدهید. هرگز آن را با معده خالی به کودک ندهید چون خطر آسیب زدن به دستگاه گوارش بیشتر می‌شود.
- ✦ به دلیل عارضه نادر کلیوی، ناشی از این بیماری لازم است کلیه بیماران مبتلا به مدت یک الی دو سال از لحاظ عارضه کلیوی تحت نظر باشند. پزشک معالج بسته به شدت بیماری و گرفتاری‌های اولیه فواصل معاینه کلیوی را تعیین خواهد کرد.

وقتی کودکان از داروهای ضعیف‌کننده سیستم ایمنی، مانند: متوتروکسات و یا سیکلوفسفامید و.. نیز استفاده می‌کند در مصرف این داروها نکات زیر را رعایت کنید:

- ✱ این داروها باید با غذا داده شود، هرگز آنها را با معده خالی به کودک ندهید. چون سبب آسیب دستگاه گوارش می‌شود.
- ✱ یادتان باشد وقتی این داروها مصرف می‌شود سیستم ایمنی کودک ضعیف شده و او مستعد عفونت می‌گردد. بنابراین نسبت به علائم عفونت هوشیار باشید؛ مثل تب، سرفه و سوزش گلو، سوزش ادرار. به محض دیدن این علائم، کودک را نزد پزشک ببرید. زیرا اگر عفونت، سریع درمان شود از مشکلات جدی پیشگیری می‌کند. در مدت مصرف این داروها مراقب باشید کودک با افرادی که عفونت‌های تنفسی دارند تماس نداشته باشد. بنابراین، حتی الامکان از رفتن به جاهای شلوغ هم خودداری کند.
- ✱ اگر کودکان به مدرسه می‌رود، به وی آموزش دهید از دوستانی که مبتلا به سرماخوردگی هستند تا زمان بهبودی آنها، فاصله بگیرد.
- ✱ دارو را مطابق با دستور به کار برده و در صورت فراموش نمودن یک نوبت، از مصرف آن نوبت صرف‌نظر نمایید و نوبت بعدی دارو را دو برابر نکنید.